

ตัวอย่างที่ 3 การคำนวณอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกรณีอัตราดอกเบี้ยไม่เท่ากันในแต่ละปีและมีการทยอยจ่ายเงินต้น

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง คือ อัตราที่ใช้ในการคิดลดประมาณการเงินสดรับหรือจ่ายในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน

1 มกราคม 2554 บริษัทกู้ยืมเงินจากธนาคารจำนวน 1,000 บาท เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยมีอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาดังนี้

ปีที่ 1 และปีที่ 2 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3
 ปีที่ 3 และปีที่ 4 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4
 ปีที่ 5 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5

ดอกเบี้ยจ่ายชำระทุกสิ้นปี
 สำหรับเงินต้นให้จ่ายคืน 200 บาท ทุกสิ้นปี
 สมมติว่าไม่มีค่าธรรมเนียมธนาคารสำหรับเงินกู้

เงินต้น	1,000
ดอกเบี้ยปีที่ 1 และปีที่ 2	3%
ดอกเบี้ยปีที่ 3 และปีที่ 4	4%
ดอกเบี้ยปีที่ 5	5%

วิธีการคำนวณ

แถว		
1.	A,B	ใส่ข้อมูลของอัตราดอกเบี้ยและเงินต้นในแต่ละงวด
2.	C	ใส่จำนวนค่าธรรมเนียมธนาคาร (ถ้ามี)
3.	D,E	คำนวณกระแสเงินสดรับ (จ่าย) ตามสัญญาในแต่ละงวดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย
4.	F	คำนวณกระแสเงินสดรับ (จ่าย) สุทธิตามสัญญา
5.	G	คำนวณหาอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) โดยใช้สูตรในโปรแกรมสำเร็จรูป (โปรแกรม Excel)
6.	F	ใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคำนวณดอกเบี้ยจ่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงในแต่ละงวด
7.	H	คำนวณหายอดคงเหลือตามบัญชีของบัญชีเงินกู้ยืม

ตารางที่ 3

		A	B	C	EIR	D	E	F	G	H
		อัตราดอกเบี้ย	เงินต้น	ค่าธรรมเนียมธนาคารจ่าย	จ่ายคืนเงินต้น	จ่ายดอกเบี้ย	รวมกระแสเงินสดรับ (จ่าย)	ดอกเบี้ยจ่าย EIR	ยอดคงเหลือตามบัญชี	
	1 ม.ค. 54		1,000	-			1,000		1,000	
ปี 1	31 ธ.ค. 54	3%	800		(200)	(30)	(230)	(34.43)	804.43	
ปี 2	31 ธ.ค. 55	3%	600		(200)	(24)	(224)	(27.70)	608.13	
ปี 3	31 ธ.ค. 56	4%	400		(200)	(24)	(224)	(20.94)	405.06	
ปี 4	31 ธ.ค. 57	4%	200		(200)	(16)	(216)	(13.95)	203.01	
ปี 5	31 ธ.ค. 58	5%	-		(200)	(10)	(210)	(6.99)	0	
							<u>(104)</u>	<u>(104.00)</u>		

คำอธิบายขั้นตอนการคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงและจำนวนดอกเบี้ยในแต่ละงวด

- ใส่ข้อมูลของอัตราดอกเบี้ยและเงินต้นในแต่ละงวด (แถว A และ B)
- คำนวณกระแสเงินสดรับจ่ายตามสัญญาในแต่ละงวดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย (แถว C และ D)
- คำนวณกระแสเงินสดรับ (จ่าย) สุทธิตามสัญญา (แถว E)
- ใส่ข้อมูลในแถว E คำนวณหาอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) โดยใช้สูตรของ program Excel
- ใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคำนวณดอกเบี้ยจ่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงในแต่ละงวด (แถว F)
- คำนวณหายอดคงเหลือตามบัญชีของบัญชีเงินกู้ยืม (แถว G)

การบันทึกบัญชี

1 ม.ค. 54	Dr. เงินสด	1,000	
	Cr. เงินกู้ยืม		1,000
	<i>บันทึกเงินกู้ยืม</i>		
31 ธ.ค. 54	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย (EIR)	34.43	
	Cr. เงินสด		30
	ดอกเบี้ยค้างจ่าย		4.43
	<i>บันทึกดอกเบี้ยจ่ายสำหรับงวด</i>		
	Dr. เงินกู้ยืม	200	
	Cr. เงินสด		200
	<i>บันทึกการจ่ายคืนเงินกู้</i>		
31 ธ.ค. 55	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย (EIR)	27.70	
	Cr. เงินสด		24
	ดอกเบี้ยค้างจ่าย		3.70
	<i>บันทึกดอกเบี้ยจ่ายสำหรับงวด</i>		
	Dr. เงินกู้ยืม	200	
	Cr. เงินสด		200
	<i>บันทึกการจ่ายคืนเงินกู้</i>		
31 ธ.ค. 56	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย (EIR)	20.94	
	ดอกเบี้ยค้างจ่าย	3.06	
	Cr. เงินสด		24
	<i>บันทึกดอกเบี้ยจ่ายสำหรับงวด</i>		
	Dr. เงินกู้ยืม	200	
	Cr. เงินสด		200
	<i>บันทึกการจ่ายคืนเงินกู้</i>		
31 ธ.ค. 57	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย (EIR)	13.95	
	ดอกเบี้ยค้างจ่าย	2.05	
	Cr. เงินสด		16
	<i>บันทึกดอกเบี้ยจ่ายสำหรับงวด</i>		
	Dr. เงินกู้ยืม	200	
	Cr. เงินสด		200
	<i>บันทึกการจ่ายคืนเงินกู้</i>		
31 ธ.ค. 58	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย (EIR)	6.99	
	ดอกเบี้ยค้างจ่าย	3.01	
	Cr. เงินสด		10
	<i>บันทึกดอกเบี้ยจ่ายสำหรับงวด</i>		
	Dr. เงินกู้ยืม	200	
	Cr. เงินสด		200
	<i>บันทึกการจ่ายคืนเงินกู้</i>		